Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001022

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № 662 СТ від 19 травня 2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Павло Миколайович

2. Pavlo Ponomarenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2320-8723

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 01 Освіта/Педагогіка

Дата захисту: 30-04-2025

Спеціальність за освітою: освітні, педагогічні науки

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7876

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.15.07, 14.07.01, 14.07.03

Тема дисертації:

1. Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах
2. Future Officers' Managerial Competence Formation in Higher Military Educational Institutions

Реферат/анотація:

1. Пономаренко П. Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків, 2024. Об'єкт дослідження – процес професійної підготовки майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. Предмет дослідження – педагогічні умови формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. Метою дисертаційної роботи є розробка, теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності застосування педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. У вступі обґрунтовано актуальність дослідження, зв'язок теми з науковими програмами, планами, темами, визначено мету, завдання, гіпотезу

дослідження, наведено наукову новизну, теоретичне і практичне значення роботи. У першому розділі обґрунтовано стан розробленості проблеми формування управлінської компетентності майбутнього офіцера. Уточнено особливості управлінської діяльності військового офіцера тактичного рівня на первинних посадах його кар'єри, які мають бути враховані у процесі формування управлінської компетентності у курсантів вищих військових навчальних закладів. У другому розділі розроблено й обґрунтовано педагогічні умови формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах, які включають: мотивація майбутніх офіцерів до якісного здійснення управлінської професійної діяльності, заснованої на принципах моральності та гуманізму; застосування методу коучингу для забезпечення професійно-особистісного розвитку майбутнього офіцера, спрямованого на формування й удосконалення мотиваційного, когнітивного, функціонального, педагогічного та особистісного компонентів управлінської компетентності; використання імітаційних методів навчання, які дозволяють курсантам набувати дієвих знань, розвивати практичні уміння та здатності і отримувати досвід виконання управлінських функцій. У третьому розділі схарактеризовано особливості організації та методику педагогічного експерименту, який проходив у природних умовах у 2021–2024 рр. і включав три етапи (констатувальний, формувальний, контрольний) та передбачав застосування сукупності експериментальних методів дослідження: бесіда, спостереження, анкетування, опитування, тестування, метод експертних оцінок. Експериментальна робота з майбутніми офіцерами проводилася у процесі здобуття ними ступеня вищої освіти бакалавр у рамках формальної освіти та оволодіння тактичним рівнем військової освіти на первинних посадах офіцерського складу. Базою педагогічного експерименту були Військово-юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та Національний університет повітряних сил імені Івана Кожедуба. У дослідженні взяли участь курсанти II–IV курсів цих ВВНЗ у кількості 245 осіб і 19 викладачів. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження полягають у тому, що: вперше розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність застосування педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах (мотивація майбутніх офіцерів до якісного здійснення управлінської професійної діяльності, заснованої на принципах моральності та гуманізму; застосування методу коучингу для забезпечення професійно-особистісного розвитку майбутнього офіцера, спрямованого на формування й удосконалення мотиваційного, когнітивного, функціонального, педагогічного та особистісного компонентів управлінської компетентності; використання імітаційних методів навчання, які дозволяють курсантам набувати дієвих знань, розвивати практичні уміння та здатності і набувати досвід виконання управлінських функцій); уточнено сутність поняття управлінської компетентності майбутніх офіцерів як інтегрованого складника професійної компетентності, яка обумовлює його здатність до ефективної військово-управлінської діяльності у мирний і воєнний час на основі здобутих знань, умінь, навичок та особистісно-професійних якостей, а також структурні компоненти управлінської компетентності майбутніх офіцерів: мотиваційний, когнітивний, функціональний, педагогічний, особистісний. подальшого розвитку набули критерії й показники сформованості управлінської компетентності у майбутніх офіцерів. Практичне значення отриманих результатів полягає у впровадженні педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів в освітній процес вищих військових навчальних закладів, що дозволяє удосконалити процес засвоєння курсантами дисциплін фахової підготовки тактичного рівня на первинні посади офіцерського складу та сприяти розвитку у них більш високого рівня означеної компетентності.

2. Ponomarenko P. Future Officers' Managerial Competence Formation in Higher Military Educational Institutions (HMEI). Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. The thesis is submitted to obtain a scientific degree of Doctor of Philosophy (PhD), specialty 011 – Educational and Pedagogical Sciences. National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute," Kharkiv,2024. Object of study: the future officers' professional training process in HMEI. Subject of study: pedagogical conditions for the managerial competence formation of future officers in HMEI. Goal of the dissertation: to develop, theoretically substantiate and experimentally verify the effectiveness of applying pedagogical conditions for the managerial competence formation of cadets in HMEI. The introduction substantiates the relevance of the research, its connection to scientific programs, plans, topics,

defines the research goal, objectives, and hypothesis. It also highlights the scientific novelty, theoretical and practical significance of the work. Chapter 1 substantiates the insufficient development state of the managerial competence' forming problem of a cadets. The features of the tactical level military officer's managerial activity at the primary positions of his career, which should be taken into account in the managerial competence' forming process of cadets in HMEI, are specified. Chapter 2 develops and substantiates the pedagogical conditions for the managerial competence formation of cadets in HMEI, which include: motivating future officers to perform high-quality managerial professional activities based on the principles of morality and humanism; application of the coaching method to ensure the professional and personal development of a future officer, aimed at the formation and improvement of the motivational, cognitive, functional, pedagogical and personal components of managerial competence; using simulation training methods that allow cadets to acquire effective knowledge, develop practical skills and abilities, and gain experience in performing managerial functions. Chapter 3 describes the features of the organization and methodology of the pedagogical experiment, which took place in natural conditions in 2021-2024 and included three stages (determinative, formative, control) and involved the use of a set of experimental research methods: interview, observation, questionnaire, survey, testing, expert evaluation method. Experimental work with future officers was carried out in the process of obtaining a bachelor's degree as part of formal education and mastering the tactical level of military education for primary officer positions. The basis of the pedagogical experiment was the Military Law Institute of the Y.Mudriy NLU and the I.Kozhedub NAFU. The study was attended by 245 cadets of the 2nd–4th years of these military universities and 19 teachers. The scientific novelty and theoretical significance of the research results are that: the effectiveness of the pedagogical conditions application for the cadets' managerial competence formation in HMEI was first developed, theoretically substantiated and experimentally verified (motivation of future officers to perform high-quality managerial professional activities based on the principles of morality and humanism; application of the coaching method to ensure the professional and personal development of a cadet, aimed at the formation and improvement of the motivational, cognitive, functional, pedagogical and personal components of managerial competence; using simulation training methods that allow cadets to acquire effective knowledge, develop practical skills and abilities, and gain experience in performing managerial functions; the essence of the cadets' managerial competence concept (as an integrated component of professional competence, which determines his ability to perform effective military management activities in peacetime and wartime based on acquired knowledge, skills, abilities and personal and professional qualities), as well as the structural components of future officers' managerial competence (motivational, cognitive, functional, pedagogical, personal) are clarified; criteria and indicators of the cadets' managerial competence formation have undergone further development. The practical significance of the results obtained lies in the implementation of pedagogical conditions for the cadets' managerial competence formation in the educational process of HMEI, which allows improving the cadets assimilation process of professional training disciplines at the tactical level of military education for primary officer positions and promoting the development of a higher level of managerial competence in them. The developed criteria, indicators, and a diagnostic system for the levels of managerial competence formation can be used to monitor the progress of cadets in their formation as future commanders

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ponomarenko P., Romanovskyi O., Malko N. Management competences of officers the National Guard of Ukraine. Імідж сучасного педагога. 2021. № 6 (201). С. 36-43. https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-6(201)-36-43
- Пономаренко П. Сутність управлінської компетентності майбутніх офіцерів. Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2023. № 2. С. 126-136. https://doi.org/10.33099/2617-1783/2022-46/242-251
- Пономаренко П. Структурні компоненти управлінської компетентності майбутніх офіцерів. Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2023. № 4. С. 112-122. https://doi.org/10.20998/2078-7782.2023.4.10
- Пономаренко П., Романовський О. Педагогічні умови формування управлінської компетентності майбутніх офіцерів. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2024. Вип. 7. С. 50-56. https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2024.07.050
- Пономаренко П. Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2024. № 3. С. 28-39. https://doi.org/10.20998/2078-7782.2024.3.03
- Пономаренко П., Солодовник Т. Розвиток лідерських якостей майбутніх офіцерів Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ». Тези доповідей 28-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2020 «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я». Харків : Планета-Прінт, 2020. Ч.4. С. 146.
- Ponomarenko P., Romanovskiy O. The future officer personal qualities in the managerial competence structure. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика». Харків: НТУ «ХПІ», 2021. С. 5-7.
- Ponomarenko P., Solodovnyk T., Bohdan Zh., Sereda N. The development training program of leadership qualities of future officers of the military institute of armored forces of National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute». Тези доповідей 29-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2021 «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я». Харків : Планета-Прінт, 2021. Ч. 4. С. 78.
- Пономаренко П., Богдан Ж., Середа Н., Солодовник Т. Соціально-психологічний тренінг як ефективний засіб розвитку лідерських якостей майбутніх офіцерів. Матеріали 7-ї міжнар. наук.-практ. конф. «Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів». Харків : НТУ «ХПІ», 2021. С. 135-139.
- Ponomarenko P., Romanovskiy O. Management competence formation of future officers in the context of military leadership study. Матеріали V міжнародної наук.-практ. конф. «Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій». Харків : НТУ «ХПІ», 2021. С. 37-39.
- Пономаренко П., Солодовник Т. Управлінська компетентність як важлива складова професіоналізму майбутніх офіцерів. Збірник наукових праць науково-практичної конференції «Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика». Харків: НТУ «ХПІ», 2022. С. 96-98
- Пономаренко П. Управлінська компетентність майбутніх офіцерів: виклики сучасності. Тези доповідей XXX міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2022 «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я». Харків: НТУ «ХПІ». С. 760.
- Пономаренко П. Педагогічний та особистісний компоненти у структурі управлінської компетентності майбутніх офіцерів. Матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції «Лідери XXI століття. Погляд у майбутнє». Харків: НТУ «ХПІ», 2023. С. 30-32.
- Пономаренко П., Романовський О. Формування управлінської компетентності у майбутніх офіцерів як педагогічна проблема. Матеріали IX міжнародної науково-практичної конференції здобувачів та

молодих вчених «Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика». Харків: НТУ «ХПІ», 2023. С. 30-32.

- Ponomarenko P. The application of coaching methods in developing of future officers' managerial competence. Prospects for pedagogical and psychological research : international scientific conference. Riga, the Republic of Latvia, February 7-8, 2024. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. P. 136-139.
- Пономаренко П. Імітаційні методи у формуванні управлінської компетентності у майбутніх офіцерів. Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичній конференції «Інноваційні освітні технології в системі неперервної освіти: від дошкільної освіти до освіти дорослих (вітчизняний і світовий досвід упровадження)». Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2024. С. 536-541.
- Пономаренко П. Лідерські якості як важлива складова управлінської компетентності майбутнього офіцера. Збірник наукових праць за матеріалами XVIII Міжнародної науково-практичної конференції магістрантів та аспірантів «Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених» (19–22 листопада 2024 року). Харків : НТУ «ХПІ», 2024. С. 687.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення процесу професійної підготовки майбутніх офіцерів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: Науково-дослідна тема кафедри «Розвиток лідерських компетентностей здобувачів вищої освіти в системі підвищення якості їх підготовки» (№ ДР 0124U004395)

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романовський Олександр Георгійович

2. Oleksandr Romanovskiy

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0602-9395

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошніченко Валентина Іванівна

2. Valentyna I. Miroshnichenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3931-0888

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02098708

Місцезнаходження: , Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьмінський Анатолій Іванович

2. Anatoliy Kuzminskyy

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6108-4066

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гура Тетяна Віталіївна

2. Tetyana B. Gura

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2323-3440

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резнік Світлана Миколаївна
2. Svitlana M. Reznik

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8310-1242

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ігнатюк Ольга Анатоліївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ігнатюк Ольга Анатоліївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Пономаренко Павло Миколайович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна